

עת"א 28060/03/14 - ראמז אבו חרירי - אסיר נגד ועדת השחרורים, במקום מושבה בבית הסוהר שיטה

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 28060-03-14 אבו חרירי ואח' נ' מדינת ישראל

כב' השופט שאהר אטרש אב"ד ראמז אבו חרירי - אסיר ע"י ב"כ עוה"ד יעקב מלול

כב' השופט יונתן אברהם

כב' השופטת יפעת שטרית

העותר:

נגד

המשיבה:

ועדת השחרורים במקום מושבה בבית הסוהר שיטה ע"י
פרקליטות מחוז צפון (פלילי)

פסק דין

השופט יונתן אברהם:

רקע:

לפנינו עתירה כנגד החלטת ועדת השחרורים מיום 5/3/14, בה נדחתה בקשת העותר לשחרור על תנאי. עובר לדיון בו נתקבלה ההחלטה הנ"ל, התקיים דיון נוסף ובו נתבקשה על ידי העותר דחייה לצורך המצאת תוכנית שיקום פרטית.

העותר שפוט ל-11 חודשי מאסר בגין עבירות של נהיגה בפסילה, ללא רישיון וללא ביטוח. בהחלטת הוועדה צוין כי התנהגות העותר בין כותלי בית הכלא היתה תקינה וללא דיונים משמעותיים וכי הוא מודה בעבירותיו.

כן צוין כי העותר לא עבר כל טיפול בכלא, לרבות בעבירות תעבורה, ועל כן קיימת סכנה סבירה ששחרורו המוקדם עם תוכנית טיפולית, אפילו של רש"א, סיכוייה להצלחה ולאינן מסוכנות מזעריים למדי.

הוועדה סברה כי מידע מודיעיני שהוצג בפניה יש בו כדי לחזק את מסוכנות העותר.

הוועדה גם עיינה בתוכנית הפרטית שהציג העותר בפניה, וסברה כי אין די בה, בין משום שאין בה כדי למנוע את מסוכנות העותר בתקופה הראשונה שלאחר שחרורו, ובין משום שאין בה כדי לטפל בבעיותיו הקשורות בתעבורה. משום כך דחתה הוועדה את בקשת העותר.

טיעוני העותר:

העותר טוען בעתירתו כי עולה מהחלטת הוועדה שבין מכלול השיקולים הרלוונטיים שקלה הוועדה בעיקר את חומרת העבירה, את עברו התעבורתי ואת העובדה שלא עבר טיפול בכלא, ומנגד התעלמה משיקולים נוספים, לרבות העדר

עבר פלילי, היות המאסר ראשון, ההתנהגות החיובית בכלא, גילו הצעיר, לקיחת אחריות והבעת חרטה, רצון להשתלב בטיפול, תקופת המאסר הקצרה יחסית שנותרה לו, בדיקות שתן חיוביות וכן קיומה של תוכנית שיקום פרטית.

כן נטען כי הוועדה הסתמכה על שיקולי הרתעה, שבהסתמך עליהם נקבעה מסוכנותו של העותר, אשר מקומם בגזר הדין ולצורך קביעת העונש ולא בהחלטת הוועדה.

עוד טען העותר כי החלטת הוועדה נגועה בחוסר סבירות וכי האיזון שנערך בין מכלול השיקולים היה שגוי.

בפנינו הוסיף וטען ב"כ העותר כי רק יום לפני מועד תחילת הוועדה נעשתה פנייה אל העותר להשתלב בהליך שיקומי טיפולי של שליטה בכעסים והוא לא התנגד לכך. הוא טען כי העותר היה מעורב בקטטה בה הפריד בין שניים אחרים ודבר זה לא הובא לידי הוועדה. לטענתו בגלל אותה אלימות, החדר בו שהה עם אותם שניים נאטם ונסגר והוא לא יכול היה להמשיך את ההליך הטיפולי הנ"ל וגם לא לצאת לעבודה. הוא אישר כי העותר לא נמצא בסבב חופשות.

לטענתו, הטענה שלפי עמדת רש"א צריך הטיפול בעותר להיערך בין כותלי בית הכלא אינה נכונה, והדברים לא נאמרו ע"י גורמי רש"א. עוד טען כי על יסוד דברי רש"א המליצה לו הוועדה להביא תוכנית פרטית ומשום כך נדחה הדיון בוועדה. לטענתו, לו היה יודע שכך נאמר על ידי רש"א היה טוען בעניין זה בפני הוועדה כבר במועד הדיון הראשון.

הוא שב על טענתו כי הוועדה נתנה משקל מופרז לפרמטרים של העבר התעבורתי וסוג העבירה שעבר העותר, לעומת יתר הפרמטרים העומדים לטובת העותר.

אשר לנאמר בהחלטת הוועדה אודות העובדה כי העותר לא עבר טיפול בכלא, טען כי מרבית האסירים בעבירות תעבורה מרצים תקופות מאסר קצרות ואינם יכולים להשתלב בטיפול שהינו ארוך בדרך כלל מתקופת מאסרם, ועל כן נסתם הגולל בדרך זו על אפשרותם להשתחרר על תנאי, כמו אסירים אחרים. עוד טען כי אשת העותר ממתינה לסיום תקופת מאסרו לצורך ביצוע ניתוחים להם היא נזקקת.

טיעוני המשיבה:

המשיבה ביקשה לדחות את העתירה.

אשר לטענה לפיה לא מגורמי רש"א באה הטענה כי הטיפול בעותר צריך להיות בין כותלי בית הכלא, השיבה כי הדברים עולים מדו"ח גורמי הטיפול המצוי בתיק. אשר לטענת העותר כי רק יום לפני הוועדה נעשתה אליו פנייה להשתלב בטיפול, טענה כי היה זה העותר שישב בחיבוק ידיים ולא יזם כל פנייה מצידו לצורך השתלבות בטיפול, ויש בכך משום אמירה כי טיפול אינו מעניין אותו. היא גם הפנתה לעברו התעבורתי הכולל 55 הרשעות קודמות, פסילת רישיון נהיגה ב-10 מקרים שונים ועוד. נוכח כל אלה טענה כי החלטת הוועדה היא סבירה ואין להתערב בה.

דיון והכרעה

לאחר עיון מעמיק בטיעוני הצדדים בפנינו וכן במסמכים אשר הוצגו בפני הוועדה וגם בפנינו מתבקשת לטעמי המסקנה כי לא נפל בהחלטת הוועדה פגם המצדיק התערבותינו.

נזכיר, וועדת השחרורים הינה וועדה מקצועית המורכבת בין היתר ממומחים בתחום הקרימינולוגיה, ההתנהגות, העבודה הסוציאלית והחינוך. שיקול דעתה של הוועדה רחב הוא וההתערבות בו תיעשה אך במקרים חריגים, מקום בו אף וועדת שחרורים סבירה לא הייתה מחליטה כפי שהחליטה הוועדה שהחלטתה עומדת לביקורת.

חוק שחרור על תנאי ממאסר אינו מקנה לאסיר זכות אוטומטית לשחרור על תנאי בחלוף תקופות המאסר המנויות בו (ראה- רע"ב 873/07 נג'ידאת נ. שב"ס)

השחרור על תנאי הינו פריוילגיה המותנית בהיותו של האסיר ראוי לשחרור ובהיעדר קיומה של מסוכנות מצדו לציבור (סעיף 3 לחוק).

השיקולים העיקריים הצריכים לעניין שחרור אסיר על תנאי מנויים בסעיף 9 לחוק הנ"ל והם:

א. בחינת מסוכנות האסיר.

ב. בחינת התנהגות האסיר במהלך מאסרו.

ג. סיכויי שיקומו של האסיר.

בהמשך מונה החוק קריטריונים שונים לפיהם יישקלו שיקולים אלה.

במקרה דנן ומתוך החלטת הוועדה ניכר כי הוועדה שקלה את השיקולים הצריכים לעניין ונתנה דעתה לכולם.

אשר למסוכנות, פירטה הוועדה את העבירות בגין הורשע העותר ועמדה על חומרתן ועל השלכותיהן האפשריות. התייחסות הוועדה לפסיקת בתי המשפט בעניין זה נעשתה לצורך הדגשת חומרת העבירות בהיבט המסוכנות, ולא כפי שטען העותר משיקולי הרתעה.

באופן דומה נתנה הוועדה דעתה, בזיקה לשיקולי מסוכנות, לעברו התעבורתי העשיר של העותר ולהעדר קבלת טיפול מקטין מסוכנות (ברמה מספקת) בין כתלי בית הכלא.

הוועדה נתנה דעתה להתנהגותו התקינה של העותר בין כותלי בית הכלא וציינה זאת במפורש.

גם לסיכויי השיקום נתנה הוועדה דעתה בזיקה להיעדר טיפול בין כתלי בית הכלא והחסר בתוכן הטיפול של התכנית הפרטית שהוצגה, אשר לא כללה טיפול בבעיות העותר הקשורות בעבירות תעבורה.

לטענה כי לא מגורמי רש"א יצאה הטענה (המובאת בשם רש"א בדו"ח גורמי הטיפול) שעל העותר לקבל את הטיפול בכלא דווקא, אין לייחס משקל. גורמי הטיפול מוסמכים בעצמם להעריך ולקבוע את סוג הטיפול לו נזקק אסיר, את

משכו ואת מקום נתינתו. יתר על כן גורמי הטיפול מצויים בקשר רציף עם רש"א והפניית אסיר אל רש"א נעשית דרך כלל לפי המלצתם.

הינה כי כן, שקלה הוועדה את כל השיקולים הצריכים לעניין כפי שצריכה הייתה.

למעשה מבקש העותר כי בית משפט זה ישקול שיקולים אלה בדרך שונה מזו ששקלה אותם הוועדה או יערוך איזון שונה בין אותם שיקולים, באופן המטה את הכף לטובת העותר.

לבקשה זו לא מצאתי הצדקה .

נפסק לא אחת כי בית המשפט לעניינים מנהליים, לא ישים שיקול דעתו, תחת שיקול דעתה של הוועדה המורכבת ממומחים בתחום טיפולה, אלא ישמש אך כגורם מפקח על הוועדה מבחינת סבירות החלטתה וניהול ההליך שבפניה בהתאם לכללי המשפט המנהלי.

כפי שפורט לעיל, שקלה הוועדה את השיקולים הצריכים לעניין. הוועדה מצאה ליתן משקל משמעותי לחומרת העבירות שבוצעו ע"י העותר נוכח התוצאות החמורות העלולות לנבוע מהן, ונוכח העבר התעבורתי הכבד מאוד של העותר שפורט בפניה (ולעיל בטיעוני המשיבה).

שקילת אלו, אל מול התנהגותו התקינה של העותר בכלא בתקופת מאסרו, אין בה כדי להטות את הכף לטובת שחרור העותר על חשבון סיכון הציבור, בפרט מקום בו לא מוקנית לעותר זכות בדין לשחרור מוקדם ומקום בו לא עבר במהלך מאסרו טיפול שיפחית ממסוכנותו, כמו במקרה דנן.

טרוניות העותר על הטיפול המאוחר בו מקומן לא יכירנו בהליך דנן . ככל שהשתלבותו של העותר בטיפול מפחית מסוכנות אכן חשובה הייתה לו, מוטב היה לו פנה בעוד מועד בדרישות בעניין זה לגורמי הטיפול ו/ו לבית המשפט לעתירות אסירים בעתירה כנגד אותם גורמים המסרבים ליתן לו את הטיפול. לא כך נהג העותר ושיבתו זו ב"שב ואל תעשה" אומרת דרשני ומעמידה בספק רב את טרוניתו בפנינו כי שב"ס הציע לו מאוחר מדי טיפול בבעיותיו.

גם לסיכויי השיקום נתנה הוועדה דעתה וכפי שפורט לעיל, אין במסקנה אליה הגיעה הוועדה כדי לתמוך בהטיית כף המאזניים לטובת העותר.

סוף דבר

משנמצא כי וועדת השחרורים שקלה את מכלול השיקולים הצריכים לעניין, ואיזנה ביניהם באופן סביר, אין מקום להתערבותנו בהחלטתה.

אשר על כן דין העתירה להידחות.

ניתן היום, כ"ח אדר ב תשע"ד, 30 מרץ 2014, בהעדר הצדדים.

י' שטרית, שופטת

י' אברהם, שופט

ש' אטרש, שופט
[אב"ד]